

Óravázlat

Tantárgy:	Erkölcstan
Évfolyam:	5.
Tematikai egység:	Kortársi csoportok
Az óra témája:	Az együttműködés
Az óra célja és feladata:	A közösséghez tartozás fontosságának megéreztetése. A csoporttagok közötti összetartozás érzését kiváltó legfontosabb tényezők tudatosítása. A közösségben való együttműködés jelentőségének felismerése, gyakorlati megtapasztalása. Konfliktuskezelés módszereinek gyakoroltatása.
Kapcsolódási pontok:	Magyar nyelv és irodalom, Dráma és tánc
Módszerek:	Szemléltetés, megbeszélés, magyarázat, játék, házi feladat
Munkaformák:	Frontális, páros, egyéni munkaforma
Felhasznált eszközök és irodalom:	Képek, feladatlap, David Attenborough: Az élet erőpróbái - szövegrészlet <i>KAPAI Éva: Útravaló Erkölcstan 5. 36-37. oldal, Mozaik Kiadó Szeged 2013., KAPAI Éva: Útravaló Erkölcstan 5. Munkafüzet 22-23. oldal, Mozaik Kiadó Szeged 2013.</i>

Az óra menete

I. Ráhangolódás

Együttműködést, toleranciát fejlesztő játék (Melléklet 1.)

Játék, frontális munkaforma 5'

II. Ismeretbővítés

1. Együttműködés az állatvilágban című szöveg egyéni elolvasása, majd közös megbeszélése. Képek megtekintése. (Melléklet 2.)

Miért élnek csordában a gazellák?

Hogyan figyelmeztetik egymást a veszélyre?

Hogyan szereznek táplálékot a pelikánok?

Sorolj fel más, csoportokban élő állatfajokat!

Keress példát az üldözött állatok együttműködésére!

Szemléltetés, megbeszélés, frontális munkaforma 7'

2. Összekötni, melyik csapatban élnek a felsorolt állatok! (Melléklet 3.) Majd megbeszélése.

Megbeszélés, egyéni, frontális munkaforma 5'

3. Meselánc

Egy mese közös kitalálása!

Egy tanuló kezdje el a történetet, és mindenki egy-egy mondattal fűzze tovább! A Meselánc végén megbeszélni a következőket!

Milyen az együtt kitalált mese? Miért?

Nehéz vagy könnyű feladat volt közös történetet alkotni?

Nehezen vagy könnyen kapcsolódtál más gondolatához?

Megbeszélés, frontális munkaforma 7'

4. Rajzoljunk együtt!

Párok alkotása! Páronként egy ceruzát fogva, közös rajz (egy-egy ház, fa, autó) készítése. A rajz befejezése után megbeszélni a tapasztalatokat!

Jól sikerült a rajz? Miért?

Könnyű vagy nehéz volt ez a feladat? Miért?

Hogyan tudatok együttműködni rajzolás közben?

Mi segítette az együttműködést?

Mi nehezítette az együttműködést?

Megbeszélés, páros, frontális munkaforma 7'

5. Gondolkodó

Az állítás közös megbeszélése!

Az együttműködéshez nem szükséges mindenben egyetértésünk.

Mondj példát, miben kell egyetértésünk együttműködés közben!

Szerinted miben nem szükséges egyetértésünk ahhoz, hogy együtt tudjunk működni?

Megbeszélés, frontális munkaforma 5'

III. Összefoglalás

Lássuk még egyszer!

Mondj olyan munkákat, amiket jobb másokkal közösen végezni!

Sorold fel, milyen tulajdonságok segítik az együttműködést!

Milyen problémák adódhatnak egy közösen végzett munkában?

Hajlandó vagy változtatni a gondolkodásodon, ha a társad ötlete jobb?

Minden közösségnek szüksége van vezetőre? Miért?

Hogyan vennéd rá társaidat az együttműködésre?

Megbeszélés, frontális munkaforma 5'

IV. Házi feladat kijelölése

Válassz egy állatot méh, farkas, sertés, ló, birka, szarvasmarha és nézz utána az interneten, hogyan működnek együtt! Gyűjts róla fotókat!

2'

V. Értékelés

A gyerekek órai munkájának értékelése aktivitásuk tekintetében.

2'

Melléklet

Melléklet 1.

Mi van a tető alatt?

Eszköz: Egy csomagolópapír, amelyre egy kettéosztott ház körvonalait rajzolták, filctollak.

Leírás: Az osztályfőnök elmondja, hogy a ház egyik oldalán az iskolával kapcsolatos örömök, jó dolgok vannak, a másik oldalán mindaz, ami problémát, gondot jelent, amit a gyerekek szeretnének megváltoztatni. Az osztály tagjai teleírják a ház mindkét felét, utána közösen megbeszélik a leírtakat. Azokat a problémákat, amelyek gyakran konfliktusok forrásai, kiemelik, megvitatják. Ha olyan téma kerül felszínre, amely az osztályfőnökön és a gyerekeken kívül más személyt is érint, őket is hívjuk meg a megbeszélésre.

A konfliktuskezelésben a következő lépések ajánlottak:

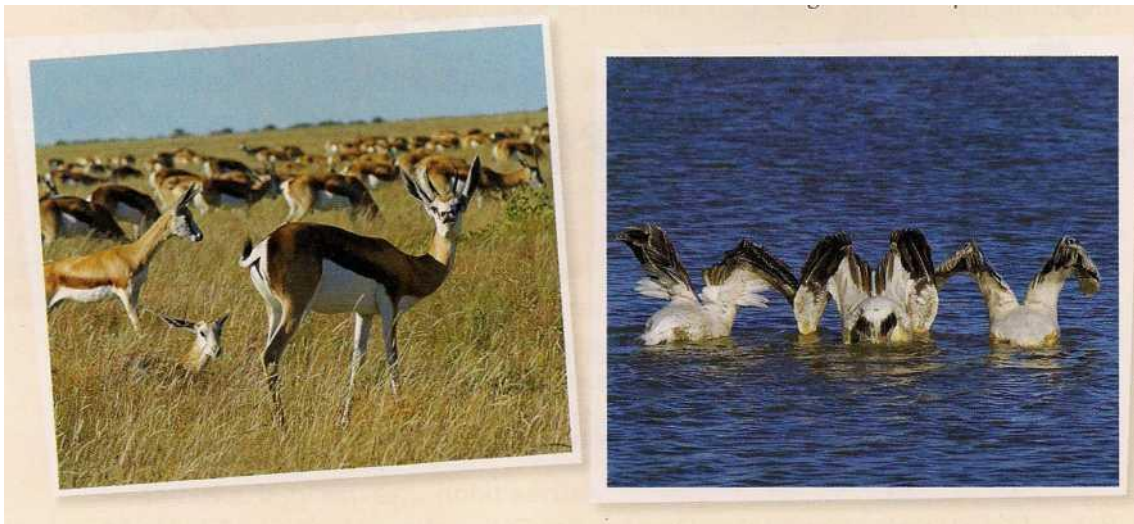
Szükségletek tisztázása, ötletek gyűjtése a megoldásra, kiválasztás a javaslatok közül, a tennivalók elosztása, kipróbálás és értékelés.

Melléklet 2.

Együtműködés az állatvilágban

Ha a gazella század- vagy többszázadmagával, csordában legelészik, összehasonlíthatatlanul javulnak az esélyei az életben maradásra. Először is sokkal valószínűbb, hogy idejekorán megkapja a figyelmeztetést, és észreveszi a gepárd közeledését, mert ha jómaga lehajtott fejjel legelészik is, mások feltartott fejjel fürkészik a környezetet, készen arra, hogy egy horkantással riasszák a többieket. A vészjelzésre a csorda azonnal menekülni kezd. [...] Kétségtelen, hogy a gazella a csordában sokkal nagyobb biztonságot élvez, mint egymagában. A pelikánok gondosan összehangolt technikát fejlesztettek ki. Többtucatnyian csoportosulnak egy osztagba. Egy darabig higgadtan úsznak a vízen, majd váratlanul kört alkotnak. S ekkor egy balettkar fegyelmezett pontosságával egyszerre valamennyien a vízbe dugják a fejüket.

Ha a körön belül egy halnak sikerül is netán eliszkolnia az egyik öblös csőr elől, holtbiztos, hogy nyílegyenesen beleúszik egy másikba.
(David Attenborough: Az élet erőpróbái - részlet)

Melléklet 3.

- nyáj•
- csorda•
- falka•
- raj•
- konda•
- ménes•
- méh
- farkas
- sertés
- ló
- birka
- szarvasmarha

Melléklet 4.

Egyet kell értenünk
Nem szükséges egyetértenünk
